

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 27 ноември 2019 г.
(OR. en)

13937/19

JEUN 130
EDUC 446
SPORT 98
EMPL 559
SOC 738
DIGIT 165
SUSTDEV 161

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13595/1/19 REV 1
Относно:	Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно образованието и обучението на младежките работници

Приложено се изпращат на делегациите заключенията относно образованието и обучението на младежките работници, приети от Съвета на Европейския съюз и представителите на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета (Образование, младеж, култура и спорт), на 21—22 ноември 2019 г.

**Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки,
засадаващи в рамките на Съвета**

Образование и обучение на младежките работници

**СЪВЕТЪТ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ,
ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,**

КАТО ПРИЗНАВАТ, ЧЕ:

1. В резолюцията на Съвета относно стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г. държавите членки и Европейската комисия се приканват наред с другото да подпомагат развитието на качествена работа с младежта на местно, регионално, национално и европейско равнище, включително обучението на младежките работници.
2. Разнообразието и специфичните характеристики на младежката работа в държавите членки са отражение на историческите и социално-икономическите условия и културните особености в различните държави членки, както и на техните приоритети на национално, регионално и местно равнище.
3. Въпреки различията се наблюдават сходства по отношение на нуждите от образование и обучение на младежките работници, свързани с дългогодишното сътрудничество в областта на младежта в Европа, с общите ценности и големия брой изследвания, декларации, програми, заключения и препоръки, посветени на младежката работа¹. Дейностите, насочени наред с другото към разработване на европейска класификация на професионалните стандарти, картографиране на образователните пътеки и кариерното развитие на младежките работници, повишаване на качеството на младежката работа, предоставяне на информация за младежката работа и подпомагане на професионалното развитие на младежките работници чрез програмите на ЕС и набора от документи на Съвета на Европа по въпросите на младежката работа (Youth Work portfolio) представляват полезен принос за тези сходни елементи.

¹Вж. препратките в приложението.

4. Образованието и обучението на младежките работници следва да бъдат приспособени към специфичните потребности и условия в отделните държави членки. Поради това образованието и обучението на младежките работници изискват гъвкав, съобразен с индивидуалните нужди многостепенен и междусекторен подход.
5. Образование и обучение на младежки работници могат да провеждат, наред с другото, младежките организации, организациите за младежка работа, общинските или районните организации за младежка работа и други организации на гражданското общество, както и институциите за образование и обучение, които предлагат учебно съдържание в областта на младежката работа.
6. Тъй като образованието и обучението на младежките работници трябва да бъдат адаптирани към националните условия, изградените модели и практики не могат автоматично да се пренесат в други държави членки.
7. Данните от проведени наскоро изследвания и проучвания² сочат, че в Европа няма достатъчно възможности за качествено образование в областта на младежката работа и достатъчно възможности за обучение на младежките работници. Липсват също данни и информация за нуждите от образование и обучение и за предлаганото в момента образование и обучение в различните държави членки.
8. Осигуряването на образование и обучение на младежките работници, които се отличават с високо качество, гъвкавост и практическа насоченост и се основават на постоянни научни изследвания, е важна предпоставка и фактор за повишаване на качеството и признанието на младежката работа.

КАТО ИЗТЪКВАТ:

9. Необходимостта от разработване и осигуряване на качествено образование и обучение за младежките работници, като се вземе предвид многообразието на младежката работа в Европа.

²Вж. точка 4 от приложението.

10. Необходимостта да се проучат в дълбочина образователните и учебните пътеки както за платените младежки работници, така и за доброволците. Липсват данни за това как формалното образование и неформалното учене насочват и подготвят младежките работници за конкретната практическа дейност, свързана с младежката работа. Необходимо е също да се набележат пътищата за кариерно развитие на младежките работници и да се направи по-задълбочен преглед на управлението на младежките организации, на организациите за младежка работа и на младежката работа на общинско или районно равнище с цел да се създадат благоприятни условия за учене и обучение на работното място. Нужна е също допълнителна информация за начините, по които сдруженията и мрежите на младежи работници могат да получат повече правомощия и да бъдат подсилени за осъществяване на партньорско обучение, партньорски консултации и партньорска подкрепа.
11. Съществената роля на научните изследвания и на основаните на практиката перспективи и подходи „от долу нагоре“ към образованието и обучението на младежките работници.
12. Значението и потенциала на партньорското обучение и коучинг, на менторството и на надзорните и рефлексивните практики в образованието и обучението на младежките работници.
13. Признанието, че младежният работник трябва да притежава разнообразни компетентности³, за да работи с младите хора в хода на промените в условията им на живот.
14. Значението на първоначалното и продължаващото образование и обучение на младежките работници за способността им да посрещат и да се справят с новите явления, пред които са изправени младите хора — сред които цифровизацията, миграцията, изменението на климата, променящия се пазар на труда, заплахите за демокрацията и правата на човека и повишената несигурност.
15. Възможността образованието и обучението на младежките работници да се разглеждат като инструмент за изпълнение на целите на европейската политика за младежта и европейските стратегии за младежката работа, и по-специално стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г.
16. Значението на създаването или укрепването, според случая, на устойчиви структури и ресурси за развитие на образованието и обучението на младежките работници в Европа.

³ „Младежката работа (образование) в процес на трансформация: съвременни предизвикателства в нееднородна Европа“ — доклад за конференцията на ЕС за младежта, Хелзинки, 1—3 юли 2019 г., Tomi Kiilakoski & Marko Kovacic

*ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, В ОБЛАСТИТЕ ИМ
НА КОМПЕТЕНТНОСТ И НА ПОДХОДЯЩИТЕ РАВНИЩА, ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ
НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:*

17. Като се основават на проведените проучвания, да продължат да изследват действащите системи за образование и обучение на младежките работници в Европа с цел задълбочаване на познанията за въздействието на политиките, методите и инструментите, разработени на европейско равнище, в областта на образованието и обучението на младежките работници в държавите членки. Когато е възможно, събирането на информация следва да се извършва чрез наличните инструменти, например Европейския център за знания в областта на политиката за младежта и Youth Wiki.
18. Да изграждат общо разбиране на държавите членки за качествено образование и обучение на младежките работници и за неговите цели, като се насърчава разработването на гъвкави, основани на практиката и многостепенни подходи към образованието и обучението на младежките работници, които могат да се приспособяват към националните, регионалните и местните потребности и очаквания във всяка държава членка.
19. Да създадат основана на компетентностите рамка за формално и неформално образование и обучение на младежките работници, която да отчита разликите в нуждите от обучение на наетите/платените младежки работници, тези, които желаят да се развиват професионално в областта на младежката работа, и доброволците младежки работници и младежки ръководители, като тази рамка се основава на партньорското обучение с използване на цифрово обучение и други новаторски методи. Тази рамка не налага никакви формални изисквания на националните образователни програми и напълно зачита областите на национална компетентност.
20. Да насърчат държавите членки да определят при целесъобразност набора от компетентности, необходими за извършването на младежка работа във всяка отделна държава, както и основните им елементи, и съответно да оценяват, актуализират и доразвиват програмите за образование и обучение на младежки работници, изпълнявани от местни, регионални или национални институции за образование или обучение или от организации, провеждащи обучение в областта на младежката работа, в рамките както на първоначалното, така и на продължаващото обучение.

21. Да насърчават държавите членки, Европейската комисия и компетентните национални институции и заинтересовани страни в областта на младежта да работят съвместно със Съвета на Европа, младежките организации и други организации и мрежи за по-нататъшното развитие на образованието и обучението на младежките работници на европейско равнище.
22. Да насърчават и улесняват двустранното и многостранното сътрудничество, по-специално на интердисциплинарно равнище, между публичните администрации на държавите членки, университетите, образователните институции, включително институциите за професионално образование и организациите с установени програми за образование и обучение на младежки работници, и тези, които искат да разработват такива програми.
23. Да насърчават постоянното сътрудничество между доставчиците на услуги в областта на младежката работа и организациите на гражданското общество, работещи в сферата на образованието и обучението на младежките работници, с цел обмен на опит и споделяне на идеи на европейско равнище. За тази цел следва да се използват при целесъобразност възможностите, които предоставят съответните програми на ЕС, като например „Еразъм +“.
24. Да издигнат на по-високо равнище образованието и обучението на младежките работници, научните изследвания в областта на младежката работа и признаването на неформалното учене в младежката работа, като предоставят възможности за обмен, сътрудничество и изграждане на мрежи чрез ефективно използване на възможностите на програми и фондове на ЕС като „Еразъм +“, Европейския корпус за солидарност, европейските структурни и инвестиционни фондове, „Хоризонт 2020“ и „Творческа Европа“.

ПРИКАНВАТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

25. Да проучи до края на 2021 г. възможностите за по-нататъшно развитие на образованието и обучението на младежките работници, включително изготвянето на препоръка на Съвета на тази тема.
26. Да подобрява цифровите компетентности чрез неформално учене и обучение, като вземе предвид процеса на актуализиране на съществуващия план за действие в областта на цифровото образование с оглед на разширяването му, така че да обхване и младежката работа.

1. Препратки

Като приема настоящите заключения, Съветът припомня по-специално следното:

1. Заключения на Съвета относно достъпа на младите хора до култура (2010/С 326/02);
2. Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно социално-възпитателната работа с младежта (2010/С 327/01);
3. Заключения на Съвета относно източното измерение на младежкото участие и мобилност (2011/С 372/03);
4. Европейска комисия — Работата с младите хора: стойността на младежката работа в Европейския съюз, 2014 г.;
5. Заключения на Съвета относно укрепване на работата с младежта с цел осигуряване на единни общества (2015/С 170/02);
6. Резолюция на Съвета относно насърчаването на политическото участие на младите хора в демократичния живот на Европа (2015/С 417/02);
7. Декларация на Втората европейска среща по въпросите на младежката работа, 27—30 април 2015 г.;
8. Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно ролята на сектора на младежта в рамките на интегриран и междусекторен подход за предотвратяване и борба с водещата до насилие радикализация сред младите хора (2016/С 213/01);
9. Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно насърчаване на нови подходи в работата с младежта с цел откриване и развиване на потенциала на младите хора (2016/С 467/03);
10. Заключения на Съвета относно ролята на работата с младежта за подпомагане на развитието на основни житейски умения у младите хора, които улесняват успешния им преход към зрелостта, активното гражданство и професионалния живот (2017/С 189/06);
11. Заключения на Съвета относно интелигентната работа с младежта (2017/С 418/02);

12. Препоръка CM/Rec(2017)4 на Комитета на министрите на Съвета на Европа към държавите членки относно младежката работа;
13. Резолюция на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: стратегия на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г. (2018/C 456/01);
14. Съобщение на Комисията относно плана за действие в областта на цифровото образование, COM(2018) 22 final;
15. Партньорство между Европейската комисия и Съвета на Европа по въпросите на младежта: определяне на образователните пътеки и кариерното развитие на младежките работници, част 1, доклад.

2. Определение

За целите на настоящите заключения на Съвета:

„Младежки работник“ е професионалист, доброволец или младежки ръководител, който подпомага обучението, личното и социалното развитие на младите хора, мотивира ги и ги подкрепя в процеса на превръщането им в самостоятелни, активни и отговорни личности и граждани. Младежката работа се основава на принципите на доброволното и активно участие на младите хора.